

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Megjelenik minden hétköznap este
8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.

TELEFON 208

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos

Előfizetési árak

Helyben:		Videken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1 50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4 50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Középeurópai szövetség.

Széchenyi Viktor gróf főispán fejtegetése annyira fundamentuma az egész jövő politikájának, hogy nekünk magyaroknak minél többet kellene vele foglalkoznunk.

Mikor Amerikából hazajöttem, a lelkem tele volt ezzel a gondolattal. Csodálatos erővel hatott rám az az óriási ország — akkora, mint egész Európa Spanyolországot leszámitva — s ez a hatalmas terület egyetlen állami szervezet keretében egy közös országos idealért dolgozik. Nem harcol, hanem dolgozik. Vannak ott is különféle nemzetiségek — sőt! nagyon is sokan vannak! — vannak különféle vallások,

azonban a 48 állam kifelé egy, amelyet egyesít a közös cél, valamennyiük jóléte, a közös gazdasági szervezet, a közös vámterület és a közös honvédelem. Azért olyan duzzadóan gazdag, azért van telve annyi energiával és vállalkozási szellemmel.

Mikor hat év előtt hazajöttem, sokat beszéltem róla, hogy ennek az európai szövetségnek előbb-utóbb nálunk is elkövetkezik az ideje.

Előbb jön el, mint gondoltuk volna.

Mert hiszen abszurdum az, ami eddig minálunk történt. Minden ország más irányban kereste a maga boldogulását. A német birodalom már egységes volt, azonban Ausztria és Magyarország — Ausztria és Csehország, — Magyarország és Horvátország, — Magyarország és Szerbia, — Szerbia és Bulgária, — Bulgária és Románia, Bulgária és Görögország stb. stb. valamennyi egymással ellentétes irányban kereste a maga boldogulását, valamennyi hurfeszegetéssel töltötte azt a drága időt, amely a nemzetek szabad fejlődésének, gazdagodásának korszaka lett volna.

Milyen változást hozott ránk a nagy háború.

Ak k élni? Akkor ne egymás ellen fenekedjetelek, ne egymás ősi jogait akárjátok elrabolni, hanem fegyverkezze-

tek a közös ellenség ellen. Ne nyírbáljátok egymás nemzetiségi, nyelvi, vallási szabadságát, ez mind érték, mind erő, ha szabadon fejlődhetnek, ne fecséreljétek el a drága időt és energiát ezek támadásában, vagy védelmében, hagyjátok szabadon az ősi jussokat, legyetek erősek önmagatokban, tartsatok össze, alkossatok acélkemény szövetséget és akkor nincs ellenség, amely ellenetek merne vonulni.

Naumann, a kire főispánunk hivatkozott, azt mondja: Németországnak nem érdeke, hogy pl. az erdélyi szászok germán nemzetisége fönnyaradjon. Ezeket a magyar nemzeti állam szempontjából kell kezelni. Legyen Magyarország erős önmagában s akkor erős tagja lesz a középeurópai szövetségnek ellenségeinkkel szemben.

Ezzel a kérdéssel foglalkozott Fridrich Oetker is: *Gedanken über die Künftige Gestaltung der deutsch-österreichischen Beziehungen* című értekezésében. Ő is azt mondja. Ausztria-Magyarország és a Német birodalom nemzetközi jogi szövetségre lépnek egymással. Létesítenének közös organumokat, a melyek csupán véleményező hatáskörrel bírnának. A határozathozatal minden államnak a szabadságára lenne hagyva. A külügyet és hadügyet azonban közös megegyezéssel intéznék el. Szerződéseket csak közösen kötnének. A hadsereg nem lenne közös. Ausztriának és Magyarországnak valamint a Német birodalomnak külön hadserege volna, amelyeket azonban egy közös fűv szerint szerveznének. Egyik a másik területén bizonyos ideig csak gyakorlatozás céljából tartózkodhatna. Minden hadseregnek külön adminisztrációja volna, azonban a fővezérség az uralkodók közös megegyezésével oldatnék meg. Közös terv alapján készítenék el pl. a stratégiai vasutakat, valamint azokat a terveket, amelyekkel egymást külső ellenség ellen védelmezni tudnák.

Vegyük most már legutóbbi időben előállt helyzetet: Németország, Ausztria és Magyarország, Bulgária, Törökország, amelyekhez valószínűleg Swajz és Görögország is csatlakoznának, ha ezek az országok megalkotnák a középeurópai szövetséget, vajjon merre-e az ellenség ránk támadni? Miben reménykedtek eddig? Abban, hogy egyikünket a másik ellen kijátszák, s a végén a zavarosból ők kerülnek ki győztesen. S mi tépte össze a szépen gigondolt hurkot? A mi összetartásunk.

S ha mi megtudjuk alkotni ezt a szövetséget, nagyon valószínű, hogy más apróbb nemzetek, mint Románia, Dánia, Svédország, Norvégia, Hollandia szintén felénk, az erősebbek felé fognak húzódni.

Ez fogja elhozni a világbékét. Mert a szövetségeseink erő falán senkinek sem lesz kedve összetörni a koponyáját.

Bilkei Ferenc.

Háború.

Szerbia összeomlása.

Két óra távolságra állanak a bolgárok Monasztírtól.

Bolgár lovasság megjelent tegnap Prilepben, amely védőkupajua volt Monasztírnak, Monasztír környékének és egész dél Macedóniának. Prilep bukása lehetővé teszi, hogy Kumanova és Üszküb felől nagyobb számban vonuljanak bolgár csapatok délre, Monasztír felé. Az elrabolt Macedónia fővárosa Monasztír, a nevezetes hely, ahonnan egykor az új török forradalom kúldult, már nem tud a bolgároknak ellenállni.

A bolgárok átkaroló mozdulattal már tizenegy kilométernyire közelítették meg Monasztírt és a szerb katonai parancsnokság állítólag azt a tanácsot adta a monasztír lakosságának, hogy ellentállás nélkül adja meg magát a győztes bolgároknak.

Monasztír sorsa elhatározóan fontos lesz a balkáni entente csapatokra is: Monasztír közelében van a görög határnak és nagyon valószínű, hogy a vert ellenség egy része görög területre fog menekülni. Nem lehetetlen, hogy ez a hadmozdulat arra az elhatározásra fogja kényszeríteni a hellén

kormányt, hogy az entente seregeket lefegyverezze. Vagy megteszik ezt, vagy ellentállás nélkül engedik meg, hogy görög területre lépjenek az osztrák-magyar, a német és a bolgár seregek.

Ez volna a nagyobb veszedelem az entente számára, hiszen akkor kijutnánk Szalonikibe, miénk volna a Jóni- és Egei-tenger és Egyiptom sorsa fölött is dönthetnénk.

Csapataink bevonultak a Szandzsákba.

A montenegrókat Pribojnál ujra megvertük. Csapataink a török lovasság örömrivalgása közepett vonultak be a szandzsákba. Nyugat-Szerbiában küzdő csapataink elővédéi Novavaros előtt és Sjenicában állnak.

Egy hadoszlopunk áthaladt az 1931 méteres Jankovkamenen.

Kövess tábornok német hadoszlopai elérték Raska vidékét. Tőlük délkeletre a Koponik-planina lábánál osztrák-magyar csapatok harcolnak.

Német és bolgár hadosztályoknak a Prisztina körüli völgykatlan felé irányuló előnyomulása előrehalad.

Az olasz harctér.

Az Isonzó harcveronalon az olaszok ujra támadtak. Támadásaik ezúttal is, mint a legutóbbi nagy harcok idején, főképp a görzi szakasz ellen irányultak. A hidfő szakadatlanul nehéz tüzérségi tűz alatt áll. Ollavia ellen megkísérelt támadásokat és egy a Podgora-magaslat ellen intézett erős előretörést, visszaverték. Görz városának tervszerű bombázása déli előtt négy, déltűn több mint két órán át tartott. Az olaszok e romboló munkájukra három-ezer mindenféle méretű lövedéket fordítottak. Nagy tűzvészeket okoztak. A katonai kár csekély; ellenben a lakosságot emberéletben és javakban súlyos veszteségek érték.

A ellenség ujra heves támadást intézett a doberdói fensík északi szakasza ellen. A Monte Sant Michele északi lejtőin ismételen behatolt az állásainkba; de az elkeseredett közeli harcok eredménye az volt, hogy csapataink eredeti harcveronalukat teljesen megtartották.

A San Martino-szakasz ellen intézett erős előretörések az olaszok legsúlyosabb veszteségeivel hiusultak meg. Hasonlóképp meghiúsult a görzi hidfőtől északra lévő harcveronalon és az ellenségnek Zagoránál végrehajtott két erős támadása is. Ugyanez volt a sorsa a Vrhiszakaszon és Flitschnél gyengébb előretöréseknak.

BLOUSOK EREDETI MODELLEK: barchet, flanel, posztó, selyem, Japonais és Creppe de chineben legnagyobb választék

LÉGOLCSÓBBAN

VERMES FRIGYESNÉL kapható.

Nagyválaszték gyászblousokban.

Miről is van szó?

A Fejérmegyei Napló egyik mult-heti számában a Dunántúli—Ady-üggyel foglalkozva hangsúlyoztam, hogy ez az „irodalmi” vita nem is olyan ártatlan irodalmi, mint aminőnek első tekintetre látszik.

Két világnézet ütközött itt össze s az egész Ady—Babits kérdés fölött megindult háboruszkodás egy kipattant szikrája ennek az ütközésnek.

Arról van itt szó: kié legyen a jövő Magyarország lelke, ki adjon irányt az eljövendő alakulásoknak, kinek a képét viselje a jövő nemzedék? Keresztényen magyar legyen-e az ország vagy belogati engedje magát a szabadkőművesség szekerébe?

Bár nem tudom, de sejttem, hogy szerény írássom elolvasói között akadhat, aki gondolkodóba esett, hogy igazán ilyen nagy értékekről van-e szó abban a kis irodalmi látszó csetepatéban?

Azóta csak pár nap telt el s máris hallom a hangokat mindkét oldalról, melyek az én felfogásomat igazolják.

A Világ november 18-iki számában Ignatus (Veigelsberg Hugó) szokás szerint szabadkőműves tolvajnyelven, de elég világosan céloz arra, hogy ők, mikor Babits érdemén felül emlegetett két sorát védelmezik, a jövőért, a progresszivizmus jövőjéért dolgoznak. Ezt féltik a — reakciótól.

Azt mondja:

Sokszor fejtegettem volt azelőtt éveken keresztül: melyre közsabadsági s köztaladási életerdek mindenütt, de kivált nálunk az irodalom s a művészet szabadsága. Most talán meglátják barátaim, hogy nem voltam-e figyelmeztetésemmel s a küzdelemmel, mint némelyek hitték: *vértelen és pepeselő esztéta*. Most, mikor meg kell látnunk, hogy a reakció már igenis gondolt aztánra, s mikor úgyessen s az orrán túl nézve már most élébe akar vágni a haladó törekvések háboru utáni igényeinek: a megelőző szájbefogást, a besugást, az elrémítést ott kezd, hol az legkevésbé tetsző érdekpolitikáinak: az *irodalomnál*.

Ezért kell olyan hangulatot teremteni, melyben anyák féltésk gyermekeiket, fisztek közlegényeiket s józan magyarok az eszüket az „erkölcstelen”, a „hazafiatalan” és „értelmetlen” költészetlől — s ezért kell e költészet körül az erkölcstelenséggel, a hazafiatalansá-

gal s a magyartalansággal spéciségbe keverni a szabadgondolkodást, a szabadkőművességet, a szociáldemokráciát. Hogy előre be legyen fogva a szája a sáncárokbeli magyarnak, ki hazatérve olyas mit mer majd gondolni vagy ki-vánni vagy éppen követelni, amit a radikalizmus, a progresszió, a szabadgondolat, a szabadkőművesség, a szociáldemokrácia követel.

Azt gondolom, ehhez nem kell kommentár. Magyarul, értelmesen elmondva ez annyit jelent: harcoljunk Babits mellett az irodalom, a költészet nevében, mert ha egyszer ott túlna (a Dunántúliéknál) sikerül a publikummal megértetni, hogy ez a költészet hazafiatalan, értelmetlen és erkölcstelen, akkor a szabadgondolkodás, a szabadkőművesség, a szociáldemokrácia „szája be van fogva.” Tehát: követelünk kell az *irodalom szabadságát!*

S hogy viszont itt a mi oldalunkon is érzik, látják a gondolkodó emberek, hogy miről van itt szó, arra nézve hivatkozom Szentirmai Imre dr.-nak a Budapesti Hírlap ugyancsak november 18-iki számában „Modern hazaszeretet” cím alatt megjelent cikkére.

A többek között így ír a közlemény szerzője (maga is középiskolai tanár, ha jól tudom Fogarason):

Tiszteljük a szabadságot, kalapot emelünk az írói, a költői szabadság előtt, de sunt certi denique fines. *A művelt ember ismer határokat.* A sorompón túl nem szabadság uralkodik, hanem szabadság dühöng. A ki a mi nemzetünk körében él, a mi buzánkat fogyasztja, a mi aszfaltunkon vagy a mi dülönkön jár, akinek a fiát én tanítom, akiért az én vérem folyt Dubnó alatt, a kiért százezer bajtárs fiatalon utolsó sóhajtott a sáros mezőkön, — azt esze, a közös jók és bajok élvezete, a föld, a levegő, a veríték közösége, a vér folyása halálosan kötelezi, hogy szeresse, munkálja a közös jövőnkét és velünk érezzen, ne csufolja és ne szavalja a multat, hanem dolgozzék ő is, az egy is, valamennyiünk jövőjén. Ez a modern hazaszeretet. *Es ez alól nem von ki semmiféle költői, írói szabadság.* Es a mikor a lobogó és a király ennek a halálosan szép érzésnek szimbólumai, akkor nem írhat rólok komoly ember, költő ugy, a hogy Babits írt. Babitshoz a személyes barátság és a személytelen, a legobjektívabb nagy-rabcsülés meleg érzése fűz és nem is tudom elhinni, hogy ez a minden ízében tudatos ember ezt a kis

sort tudatosan, szándékosan írta volna.

Es ha mégis úgy volna, én csak részben okolnám őt. Szó esett az egész magyar tanárságról. Följédtek a tanárok és Babits is külön tiltakozott a tanárság megvadásása ellen, ámbar Dunántúli egyáltalán nem váltotta meg a tanárságot.

Ne méltóztatassok kedves olvasók megjedni, nem gránát, — nem is srappel jön. Csak ki kell mondanom, hogy a magyar tanárság, ha közös érzés alkot egy erkölcsi testületet, akkor nem erkölcsi testület. *A magyar tanárságot egy kalap alá fogni, róla röviden mint egységről nem lehet beszélni. A magyar tanárságban vannak konzervatívok és radikálisok, konzervatívok és szabadkőművesek, árszónohizlálók, kosztos diáktartók és intellektuálisok, Good Templar-rendhez tartozók és alkohol-kedvelők, soványok és „modern”-ek, öregek és fiatalok ifjak, fővárosiak és vidékiek és mindezekben csak egy érzés közös: a jogos lázadás munkájának következtetés lebecsülése ellen és egy gondolat közös, az, hogy az ő fizetési viszonyaik, az ő éh-béruk: barbárság.*

Az a szerencse, hogy nagy többségük a szerényebb középosztály, a jó régi erkölcsösek és a királyos és lobogós hazaszeretet melegágyának növénye és mint ilyen maradian, penészesen, frázisosan, praktikus haszon nélkül, de prédikálja a hazaszeretetet. De nem mind. Vannak vöröset látók és fölvilágosultak is. Ne tagadjuk le. Féltre az észmeiremmel, nem dugjuk fejünket a porba. Ez csak a golyótól menti meg a fejünket, de az igazságtól nem.

Es kinek a hibája, hogy így van? *Lehet-e várnai, hogy neveljenek azok, a kiket nem neveltek? Nevelik-e a magyar tanárságot egy hasznos, modern embernek való, modern nemelhez illő nemes, közös érzésben?* Az egyetemi hallgató nevelésével egyetlen hivatalos fórum sem foglalkozik, a tanárjelölt lelki fejlődése, lelkének irányai — Csáky számlája.

Vádolom mindazokat, akik e nemzetgyilkos mulasztásban részesek, vádolom a legfelső fórumig. A végtelen mársok alatt a lövőárok unalmában hallottam számtalan intelligens magyar ember számtalan eltérő nézetét a magyar nemzet jövőjéről, hallottam lehetetlen tudatlanságokat — nemzetünk erejéről, anyagi és erkölcsi értékéről, homályos tapogatózásokat a jövőnk felől és még le sem ráztam a harctéri port, szembealálokztam a Babits sorral. Ököbe szorult a kezem, nedves lett a szemem, de

nem tudok nehezíteni a postára, nem itélem meg a tanárokat.

Ez az! A magyar közudatásba s így a magyar tanárok és tanítók lelkébe is beleette magát az a felfogás, hogy az ember lehet rongy ember, lehet erkölcstelen ember, lehet istentagadó. Tehet szabadkőműves, szociáldemokrata, lehet a lebujszereltem énekes s amellet lehet hazafias tanár, jó tanító, igazságos bíró, megbízható hivatalnok, tisztességes kereskedő, stb.

Hogy ismét nem a levegőből beszélek, annak igazolására itt idézem a középiskolai Tanáregyesületi Közlöny egyik szerkesztési üzenetét.

Egy kis elszólásból eredt ötletünk alkalmából a Református Szemle így ír a T. K.-nak:

„Többet ártnak a tanári tekintélynek némely tanár urak, kik az ifjusági olvasóterem némely szép-irodalmi lapjában innak erkölcsi nihilizmussal lehelő cikkeket. Azon a ténen tessék több nyilvános ellenőrzést gyakorolni.”

A Tanáregyesületi Közlöny (szerkesztője Ady (!) Lajos, nem Endre) így replikáz:

„Ha egy tanár a tanítás munkájába vinne bele az erkölcsi nihilizmust, magunk kioperálnók őt a tanárság tetszőb. *Hogy mint író, politikus, szóval, mint magánember mit ír és vall, ahhoz nekünk, a Közlönynek nem lehet közünk.*”

Tetszik látni? Ezek a jó urak tényleg azt hirdetik, hogy egy ember lehet két ember; s a lapjába írhat pornografiát, s az iskolában nevelheti erkölcsre a ifjuságot; s a cikkeiben lehet kozmopolita s a katedrán buzoghat a hazafiságtól; otthon lehet iszákos s az iskolában hirdetheti az antialkoholizmust; s a magánéletében lehet (mint Szentirmai írja) disznóhizláló, kosztosdiáktartó és az iskolában az altruizmussal és igazságossággal apostola. Szóval, fúhat a szájból hideget is, melet is, lehet két arca, mint Janusnak. Hogyne, mikor a magyar iskolák tanárainak még nem adnak a hazafiatalanságot, az istentagadásért kenyeret! Segít magán a szabadkőműves erkölcs — kijelenti, hogy az amfibiai, a kameleonok, a mimikri a maguk természetrajzi kategóriáit elhagyva, egészen bátran felülhíthetik a katedrára, nevelni egy nemzet virágát; ehhez senkinek semmi köze.

Ne értsen félre senki és ne mondja, hogy mindenféle pályán vannak kivétel nélkül, fogyatékos erkölcsű emberek. Ez igaz. De itt nem erről van szó. Hanem arról,

SÖVEGJARTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különléle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

hogy egy tanáreberről ne mondja és ne beszélje be a világnak senki, hogy annak életéhez, az iskolán kívül való viselkedéséhez beszédjéhez, irásához senkinek semmi köze. Ha egy pap — nem a templomban, de társaságban — vallástalan beszédekert folytat vagy ilyen szemlében ír; ha egy katonatiszt az életben antimilitarista elveket hangoztat; egy bankhivatalnok a sikkasztást nem tartja bűnnek; bizony, fölönfogják és ráútnak a körmére. Többet monddok: próbáljon Franciaországban egy állami tisztvel nyitlan vallásos lenni, vagy nálunk egy szociáldemokrata agitátor győnni menni: úgy kiteszik a szűret, csak úgy potyán. Csak éppen az iskola az a templom, a katedra az a szószék, amelynek akármilyen köyagos fejt vagy perverz erkölcsű ember papja lehet s annyira lehet, hogy ehhez sem felsőbbnek, sem szülőknél, sem kollégáknál, sem a nagy nyilvánosságunk szavuk sem lehet? Ez a szababbkőmives elv, ha meghódítja a lelkeket, megöli a jövő Magyarországot. Mert „a civilizáció szigorú szabályokat és bizonyos fegyelmet feltételez”. (G. Le Bon: A tömegek lélektana) s ha valaha, hát itt áll Prohászka püspök mondása: „a világ sarka az ember, az ember sarka az erkölcs.” Ezen fordul minden. Hát még az iskola és az ifjuság lelke!

Ezért nem „irodalmi” vita a Babits-ügy, ezért van igazza Dunántulnak. S ezért kell nekünk vigyáznunk. A jórával tanároknak is. Meg a felsőbb hatóságoknak is.

Szigma.

A villanytársulat megváltása.

A megváltás, a mi megszabadításunk volna ettől a társulattól, amely a végletekig fokozta a város közönségének bosszantását.

Mi föltétlenül a megváltás mellett foglaltunk állást. A villanyvilágítás olyan állalat, a mely mellett lehetetlen nem nyerni. Hiszen a Phoebus részvénytársaság se azért kapcsokdik bele oly fanatikus gőrcsőséggel és mind a tíz körmével, mert mi már, mint Székesfehérvár villanytól megvilágított közönsége elváhalatlanul tetszünk neki. O a jeles társaság nem kíváncsi a mi fizimiskánra, azonban kíváncsi a mi szép kékhajú ezresbankóinkra, amelyek az ő egyéb üzleti fájdalmaira mindenkor gyógyító flastromként hatottak.

Ha a Phoebus nyert, nyerünk mi is. Bizonyára nem annyit, mert mi az üzleti nyereségen kívül egyéb szempontokat is figyelemmel fogunk kísélni, azonban a mostani állapotnál mindenesetre jobb és előnyösebb helyzetbe jutunk.

Érdekes a Rauscher Béla, Tarján Géza és Kunos Gyula tagokból álló bizottság javaslata, amelyeket kétségkívül alapos megfontolás után a város elé terjesztenek.

Az ő véleményük szerint a város ne vegye át a villanytelepet most. A háboru a gazdasági életben, pénzpiacban olyan hullámmáznak van kitéve, hogy vaksötétbe indulnánk ez nem tudnánk mi következik ránk. Várjunk a háboru végéig, akkor meglátjuk, mit lehet tenni. Azonban azt se mondják, hogy a teleppel hosszabb időre kösünk szerződést. Maradjon a közünk szabad a jobb időre. Hiszen a szerződés megadja a lehetőségét arra, hogy bármi kor átvehessük a villanytelepet. Azt se ajánlja, hogy a város emelje fel a villany árát 6 fillérről 7 fillérré. Ez a közönség megadóztatása volna, amelyet senki nem venne szívesen.

Szóval: várjunk!

Azt hiszük, hogy a hétfőn összeülő nagy bizottság is magáéva teszi a szűkebbkörű bizottság javaslatát, annál inkább is, mivel a három megbízott egyénisége garancia a város jól felfogott érdekei mellett.

Dr. Prohászka Ottokár hadiárvaházra.

Az árvák érdekében történt felszólalásnak, a dr. Prohászka Ottokár hadiárvaház érdekében megindult városi és megyei mozgalomnak nap-nap után tapasztaljuk az eredményét. Az adományok állandóan érkeznek a Fejérmegyei Naplóhoz, amelynek felelős szerkesztője a városi és megyei hadiárvaház gyűjtésnek a pénztárosa. A mai napon a következő adományok érkeztek, amelyeket a székesfehérvári takarékpénztárba helyeztünk el: Nagytétényi anya és gyermekvédelmi bizottság 200 kor. Niksz Lénárdné 20 kor.

— Meghívó. A helybeli Emanszui imatársulat f. hó 21-én (vasárnap) d. e. fél 11 órakor a belvárosi kath. kör. helyiségében választmányi ülést tart, melyre a társulat választmányi tagjainak teljes számban való megjelenését kéri az elnökök.

— Népszövetségi csoportvezetők figyelmébe. Az 1916 os naptárak megérkeztek. Kiosztásuk vasárnap 11 órakor. Mivel csupán a tags. díjat befizetett tagok kaphatnak naptárt, a csoportvezetők sziveskedjenek a még be nem fizetett koronákat beszélni s beszoiglatni. Az új tagdíjak legalkalmasabb beszedési ideje a naptárkiosztás alkalmá.

HIREK.

— **Katonai kifizetések.** Alsótelekesi Simon Béla 10. huszárezredbeli százados, császári és királyi kamarás, Vince Oszkár 69. gyalogezredbeli tartalékos hadnagy, Voperschall Károly 10. huszárezredbeli tartalékos főhadnagy, az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásukért a Signum Laudiszt kapták.

— **Erzsébet-nap Aicsuton.** Erzsébet-napját Aicsuton a szokásos kegyelettel ünnepelték meg. Az udvari kápolnában ünnepi istentisztelet volt, melyen résztvettek Klótilid, Mária, Erzsébet kir. hercegnők, a főhercegi urodalmi tisztikar élén Skalla Ferenc felügyelővel és sok nép. Istentisztelet után az alsóti hadikórház üdülő katonái köszöntötték fenségüket, akik között a Főhercegnők emléklapokat és szivarokat osztottak ki.

— **Erzsébet királyné emlékezete.** A helybeli felsőkereskedelmi iskola Fialaduy Károly önképzőköre november 19-én d. u. 5 órakor kedves és pompásan sikerült ünnepélyt rendezett az „intézet tornateremében” szeretett Erzsébet királyné emlékeztére. A választékos műsort énekszámokból, alkalmi szavaltókból és egy feloivasásból állították össze, a vegyeskar a Szózatot, egy alkalmi dalt, a Lengyelhimnust és a Himnust adta elő Jámhor Zsigmond énektanár precíz vezetése mellett. Az alkalmi szavaltókat Szücs Sándor, Velinszky István és Pranzovszky Irma adták elő kedves közvetlenséggel, élénk tetszést aratva. Veisz Ernő ügyes feloivasását szintén élvezettel hallgatta végig a közönség, mely a kedves ünnepélyről teljes megelégedéssel fávozott.

— **Szolgabírók választása.** Kálman Vince székesfehérvári főszolgabíró nyugalmvonulásával több szolgabíró állás is meg fűresedni, amelyeknek betöltése a decemberi közgyűlésen lesz. E öreláthatólag a választás minden nagyobb mozgalom nélkül fog lefolyni, mert a bizottsági tagok közös megállapodásra lépnek a jelöltek személyében, akik érdekében a következő felhívást bocsátották ki a bizottsági tagokhoz:

Igensíztelt bizottsági tagtársunk! A december hó 20-án tartandó vármegyei közgyűlésen kerülnek betöltésre a Kálman Vince főszolgabíró nyugdíjavonulásával fokozatosan megüresedő tisztségelöl állások.

Főispánunk és alispánunkkal egyetértőleg és a tisztviselőik méltányos érdekeit szem előtt tartva azokkal keresél fordulunk bizottsági tagtársunkhoz, hogy szavazatával az alábbi névsort sziveskedjék támogatni:

A székesfehérvári főszolgabírói állásra Heltay Jenő.

A sárbogárdi főszolgabírói állásra Korniss Boldizsár.

Egy megüresedő szolgabírói állásra Balassa Antal.

Hazafias údvöszlettel: Csöngedy Gyula, gróf Eszterházy László, Frankl Zsigmond, Grünfeld Jakab, Huszár Agoston, Klauz György dr., Kulifay László, Leopold Lajos, dr. Matta Árpád, dr. Pajzs Gyula, Sárközy Aurél, Sztóry Gyula, Velegi István, gróf Zichy Aladár, gróf Zichy János.

— **A Hadszegélyő Bizottság folyó hó 16-án értekezletet tartott,** amelynek lefolyását már ismeretük. Pótlásul közöljük, hogy a Bizottság előke indítványt tett, hogy az ismert vádak miatt december hó végével a Hadszegélyő fejzeze be működését és felszámolás után oszjon fel. A főispán és polgármester a köz érdekében ellene mondták a felszámolásnak, hivatkozva a Bizottság működésére, szükségesnek vélik, hogy tovább folytassák az önként vállalt nagy munkát, mert erre szükség van. A polgármester úgy a saját mint a város polgársága nevében hálját, elismerését és köszönetét tolmácsolta a bizottság 14 hónapi önzetlen, fáradtságos működésért, és azon óhaját fejezte ki, hogy a bizottság továbbra is a helyén maradjon. Ez óhaj folytán az értekezlet kimondta, hogy egyelőre működését tovább folytatja.

— **Takarékoskodni a lizttel.** A város, mint megirtuk, 3 viggon liztet kapott tegnap a közö elmezésre. Dr. Kerekes Lajos a közö elmezési bizottság elnöke figyelemzeti a közönséget, hogy takarékoskodjék a lizttel, mert ennek a mennyiségnek egy hónapig elég kell lennie.

— **A szegény gyerekeknek.** Lapunk tegnapi számában megirtuk, hogy a város szegényei, akik nehé viszonyok között még megélni is alig tudnak, nemhogy ruhára, meg lábbelire kerülne nekik, rendszerint a Fejérmegyei Naplóhoz fordulnak segítségért, mert közüdatba ment át, hogy a Fejérmegyei Napló olvasóközönségénél s nélkülözöknek minden keresé meghallgatásra talál. Felkértük a mi jólkülv olvasóinkat, hogy a nélkülözök, elhasznált ruhaneműeket adják át nekünk, s mi kioszjuk a szegények között, akik huzzánk fordulnak. A mai napon a következő adományok érkeztek: N. N. 3 drb lánya ruha, egy drb gyermekkabát, egy pár cipő, N. N. egy pár cipő, N. N. szintén egy pár cipőt küldött, Niksz Lénárdné 5 K küldött a szegény gyermekük felruházására, N. N. gyermekruhát, sapkát és egy pár cipőt küldött.

— **Halálozás.** Boross Sándorné, szül. Knittelhofer Mária 63 éves korában meghalt. Temetése f. hó 21-én d. u. fél 3 órakor lesz a Jancsár u. 2. sz. gyászházból. A engedélyt szent misét 22-én d. e. 10 órakor fogják bemutatni a székesgyházban. — Csillag Ferencné szül. Fekete Katalin meghalt 60 éves korában Temetése f. hó 22-én fél 4 órakor lesz a Szt. Kereszt temető kápolnájánál.

Schicht-mosás — Hadi-mosás

a legoltsóbb, legkíméletesebb és leghatásosabb mosási eljárás:

Azassa be a ruhát „Asszonydicséret” mosóikivonat oldalban néhány órára, vagy egy éjszakán át. Most pedig már csak kevés szappan — a legjobb Schicht-Szarvas szappan — szükséges még, hogy szép fehérneműt kapjunk.

Megtakarít minkát, időt, pénzt és szappant.

Ominol kitűnő szer a kezek tisztításához és surolásnál konyhában és házban.

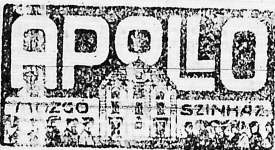
Mindenütt kapható!

— **A hadseregnek.** Krausz Theodor né századosné fémét küldött a Fejérmegyei Naplóhoz a hadsereg ré zére.

— **A vértés vitéz szobor.** Lyka Dima nagylelkűségének és áldozatkészségének ismét tanujelét adta. A vértés vitéz szobor mögé pótlóg épített kis bódé költségeinek fedezésére újból 200 koronát adományozott. Merzon Miksa a sikerrel végződött hangversenyének b vétel-jél 50 K-t adományozott a vértés vitéz szoborra. A vértés vitéz szobornál pénteken d. u. 4 órákor az Izr. Krajcárgylet választmánya róttala az áldozatkészség adóját 50 K-val váltán meg a szeged.

— **Tűz Dunapentén.** Valóságos-órán pusztított Dunapentén folyó hó 18-án, amikor Tóth János ga dinak kigyulladt a pincéje s teljesen leégett. A gyors oltásnak sikerült a nagyobb veszedelmét elhárítani, csupán Jatzky János vendéglősnak lett kára, akinek a szomszédja van a háza. 10 métermázsza buziá és egyéb felszerelése égett el. Tóthnak mintegy 1000 K a kára, amely nagyrészből a biztosítás révén mégtérül. A pincéjében 280 hektoliter bor volt, amelyet szintén sikerült megmenteni. A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen.

— **A felsővárosi templom festésének költségeire** az 1915 évben befolyt 3083-10 K-n kívül, amely összegről lapunk csütörtöki számában közöltük kimutatást újabbán a következő adományok érkeztek: Radics Józsefné 100 K, F. M. 50 K, Antal Ignác 50 K, N. N. 10 K. **A felsővárosi templom ünnepélyes felszentelése november 28-án fog meg történni, melyet dr. Prohászka Ottokár megváspispók fog végezni.**

Vasárnap, nov. 21-én:
Egy napos műsor!
A Nordisk Films Co. szenzációs ujdonsága

A szegény

Dráma 3 felvonásban.
A TERMÉSZET ÖLÉN
Vigjáték 2 felvonásban.
Főszereplő: Stribolt a dán Duci bácsi.

A helyettes.
Nordisk vigjáték.
Harctéri filmrportok, (aktuális).
Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor.

Hétfőn és kedden,
november 22 és 23 án:
Nordisk ujdonság!
Belzebub leánya.
Dráma 3 felvonásban.
Főszereplő: Nikolai Johamesen.
Es a nagyszabású kiegészítő műsor.

— **Tájételek.** A székesfehérvári rendőrség szombaton a következőket büntette meg 40—40 koronára, mert vizezett, illetve lefőzött tejet hoztak forgalomba: Piuha Mátýásné (Százszázút) Pettiler Istvánné (Széchenyi u. 98) özv. Máté Józsefné (Selyem u. 27.) özv. Boross Sándorné, (Szeder-utca 17.) Fa Istvánné (Szederu- u. 4.)

— **Az alagút bemutatója** iránt a lehető legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg, úgy hogy a jegyek nagy része már is elkel. Az Apolló igazgatósága ezután is kéri a közönséget, sziveskedjék a jegyét előre megváltani, mert minden helyre számozva lesz, mert csakis így kerülhet el a nagy torlódás

— **Hadi posta.** Schindele Antal, a 26. vadászszázalój 3. századának egryvés önkéntese, született 1895. Mórton, a pótzászlóalj értesítése szerint 1915. augusztus 4-én eltűnt. Valószínűleg olasz fogságba került. Bővebb értesítést eddig még nem tudnak róla.

— **Belzebub leánya** az Apolló hétfő-keddi műsorának szenzációja.

— **Újtás a női reform-fűzők terén;** gyári lerakatot sikerült megszerezni oly higienikus „Rádium” reform fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli elárulási és egész megére **Vermes Frigyesné.** Blous-ujdonások állandó rak-táron.

— **Bajtórájánhajszes** korpadosás, hajhullás ellen kitűnően bevált szer; üvegt 1 kor. 20 fillér. Kapható **Szűcs Róbert** Magyar Korona gyógyszerertárban Kossuth-u. sarkán.

FIUMEI kávébehozatal SZÉKESFEHÉRVÁR (BÁRÁTOR ÉPÜLETE) ::

Pörkölt kávékeverékei utolérhetetlen! Saját villamos kávénapypörköldé! Telefon 250.
Nagyserű újtás folytán gyermekföltvételek a legsikerültebben készülnék **VIRAG** műtermében Rákóczi utca 5. Szolid egységes árák. Telefon 334.

Pálmay-est az Urániában PRIMADONNA

Történet egy primadonna életéből. Elbeszél 3 felvonáson át a címszereplő: Gróf Kinskyne Pálmay Ilka.

A Primadonna tartalma:
1. felvonás. Pető Ilona, a fővárosi színházak ünnepelt primadonnája, szülőföldjén, egy kárpáti faluban töli a nyarat.

Egy vasárnap, mise közben, tűz üt ki a faluban s az egész falu a lángok martalékává lesz.

Ilona a leégettnek támogatást ígér. Megkéri egykoron visszaautósított udvarlóját, gróf Erdődy Zoltánt, hogy legyen segítségére. A gróf 25.000 koronáról szóló csek-ke-t ad át Ilonának. Ilona azonban a hozzá kötött föltétel miatt össze-tépi azt és a gróf arcába szórja.

A primadonna visszafér a fővárosba — a színhely Budapest — s egy éteremben találkozik a gróffal, aki Ilonáról becsmérőleg nyilatkozik.

Többek között azt állítja, hogy Ilona öt hétig sem tudná kényerét tisztességes munkával megkeretni, a színpadon kívül. A gróf 100.000 koronát ajánl fel a leégett falu fel-

építésére, ha Ilona a fogadást megnyeri. Viszont, ha a művész nő veszti a fogadást, akkor ő köteles tiz évi gázsijának felét ugyanarra a célra átengedni. A fogadást megkötik.

II. felvonás. Ilona a fővárosból egy határszéli városkába utazik, a hol zongoratanítónéknál áll be. A gróf, hogy megakadályozza Ilona szándékának sikerét, utána megy s arra törekszik, hogy a művész nő terveit keresztül huzza. Felkeresi Ilona növendékeinek szüleit, akik előtt Ilonáról hazug híreket terjeszt. Ilona egymásután veszt el tanítványait s kereset nélkül áll. Ugyanekkor Ilona után megy Gyula báró is, egy önzetlen műbarát, aki észrevétlenül Erdődy gróftól követi, s így annak minden mesterkedéséről tudomást szerez.

A primadonna, hogy kényerét megkereshesse, átszökik a határon, Itáliába. A szin Róma: Ilona egy boy vállalathoz szegődik. A gróf pedig új tervet eszel ki. Magához hivatja Ilonát, aki őt nem ismeri fel s mialatt inasa pénzát ad a boy-nak, ő a küldönc táskájába csempézi aranyóráját s mielőtt a boy eltávozott tőle, telefonon jelenti a boyvállalatnak a lopást. Az órát megtalálják Ilona táskájában s Ilonát elbocsájtják. Gyula báró ismét leleplezi a grótot.

III. felvonás. A primadonna új foglalkozás után néz. Vivőleckéket ad. Meghívást kap Correggio gróftól, aki gyermekeit akarja vívásra taníttatni. Gyula báró a meghívásban Erdődy újabb cselvetését látja, ezért Ilonának egy postagalambot ad, hogy szükség esetén segítségére használhassa fel. Ilona a gróf kastélyába megy, ott egy toronyszobába vezetik, ahol egy csapajitón megjelen Erdődy gróf, majd szép szóval, majd talakodik. Ilona a toronyszoba ablakán kiröpi a postagalambot, amely Gyula báróhoz repül. A báró lóra ül, a gróf kastélyába vágat, fölcsúszik a toronyszobába, ahol Ilonát és a grótot a legnagyobb dulakodás közben találja. A báró kérdőre vonja a grótot, az ott heverő egyik kardot feléje dobja, megvív vele s a párviadalban a gróf halálos sebet kap.

A fogadás 5 hete letelt. A primadonna visszatér Budapestre, a hol nagy ünnepséggel fogadják. A Tisza Kálmán-téren ember ember hátán, kocsijából a lovakat kifogják s a Népoerában ünnepi előadást rendeznek. Tisztelői sorában Gyula báró is megjelen, akinek köszönheti, hogy fogadását megnyerte s aki most Ilona kezét kéri. Ilona hálás szívet teljesíti hű segítőtársának óhaját.

Ha csinos és kedves háborus emléket akar szerezn, vegye meg a miniatűr vértés vitéz szobrot három koronáért. A rokkant katonákat segítő az emlékszóbor megszerzésével.

SZÍNHÁZ.

A szegény. A Nordisk filmgyár elsőrangú ujdonságát mutatja be ma egy napos műsor keretében az Apolló. A esodásan megjatszott dráma minden egyes jelenete lebilincselő és érdekes. Ezenkívül a dán Duci bácsi Stribolt „A természet ölén” c. 2 felvonásos vigjátékban és Buch a kitűnő dán komikus „A helyettes” nagyszerű bohózatban tesz osztatlan hódítást. A mai előadások 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

Uránia-színház

kizárólagos joggal
lekötött új évadi film-szenzációi:

Szépség átka

Carmi Mária.

Letört szárnyak

Fern Andra (Schönberger Róza leánya) II. ASTA NIELSEN.

Bolygó lelkek

Seelen die sich nachts bagegnen.

Szalmaláng

Vérző szívek

HARCSZERŰ MUTATVÁNYOK.
Ismeretterjesztő.

Sátán-szövetség

SIMON JUDIT

Kiss József műve.

Bolygó zsidó

Ghetto dráma.

Titokzatos nő

Carmi Mária.

Hebron leánya

Ghetto dráma.

VASUT az Océán alatt

Az alagút pendantja.

Jókai első filmje a

SZEGÉNY GAZDAGOK

Itt említjük meg hogy a Fern Andra és Carmi Mária szorozat 26 képből áll, melynek egyedüli játszási jogát az „Uránia” szerzte meg. A két szorozat mint Elit előadások, nagy szenzációt fognak kelteni.

Székhérvár szab. kir. város polgármestere.

Hatósági hirdetés.

Tudomásul vétel és lelkiismeretes alkalmazkodás végett közhíré teszem az alább következők hirdetményt. Számítok arra, hogy a közönség nemcsak a rendelet megszövegét érő szigorú büntetés miatt, de hazafias kötelességérzetből a rendelkezés előírt köteleseit pontosan teljesíteni fogja.

Székesfehérvár, 1915. nov. 3-án.

Dr. Sára Gyula,
polgármester.

A m. kir. miniszteriumnak 3925/1915. M. E. számú rendelete.

A m. kir. miniszterium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

I. Készletek bejelentése.**1. §.**

Minden termelő köteles az 1915. évi november hó 25. napján birtokában levő buza-, rozs-, kétszeres-, árpa és zabkészletét és az említett gabonaneműkből előállított lisztkészletet legkésőbb 1915. évi november hó 28. napján annak a községnek előjáróságánál (város polgármesterénél), amelynek területén a készlet van, bejelenteni.

A bejelentésnek tartalmaznia kell:

1. a termelőnél levő egész készlet mennyiségét, gabona- és liszt-neműnkinti súly szerint (kilogram-mokban, illetőleg métermázsákban) beleértve azt a mennyiséget is, amelyet a termelő az 1915. évi november hó 25. napjáig már eladott, de amely még nála van;

2. gabona- és liszt-neműnkinti azt a mennyiséget, amelyet a termelő a bejelentett készletből a 2072/1915. M. E. száma és az ezt kiegészítő rendeletek értelmében saját házi és gazdasági szükségletére visszatartat;

3. gabona- és liszt-neműnkinti azt a mennyiséget, amelyet a termelő az 1. pontban említett készletből az 1915. évi november hó 25. napjáig már eladott, de amely még nála van;

4. a készletnek a 2. és 3. pontban említett mennyiségeken felül fennmaradó feleslegét;

5. a hely megjelölését (község, ház, tanya, major, magtár, csűr, stb.) ahol a készlet van.

Ha a készlet, vagy annak egy része még nincsen kicsempélve, azt a hozzávetőleges súlymennyiséget kell bejelenteni, amelyre a termelő a cséplés eredményeképpen számíthat.

A bejelentést akár szóval, akár írásban lehet megtenni.

A szóbeli bejelentést Székesfehérvárott dr. Kerekes Lajos főjegyző veszi föl. Az írásbeli bejelentéshez ugyanott díjtalanul mintalap kapható.

2. §.

Aki maga nem termelő, az 1. §-nak megfelelően köteles bejelenteni az őt említett gabona és liszt-neműkből 1915. évi november hó 25. napján birtokában levő azt a mennyiséget, amely 2072/

1915. M. E. száma és a 2468/1915. M. E. számú, valamint az ezeket kiegészítő rendeletek szerint számított saját házi és gazdasági szükségletét meghaladja.

Ez a bejelentési kötelezettség nemcsak a magányosokat, hanem a jogi személyeket, minden malom és egyéb ipari és kereskedelmi vállalatot, a köztestületeket, a közhatalóságokat, intézeteket és a haditörvény r. társaság bizományosait is terheli.

Ezt a bejelentést írásban kell megtenni. Mintalapot a főjegyző ad.

3. §.

Azokat a készleteket, amelyek 1915. évi november hó 25. napján tengeren, gépkocsin, vasúton vagy hajó fuvarozás alatt állanak, a címzett köteles és pedig a rendelkezési helyre érkezésük után (aladéktalanul az 1. §-ban) az 1. §-nak megfelelőleg bejelenteni.

A közigazgatási hatóságnak (10. §) jogában áll az 1914. L. tc. 2. §-a értelmében a bejelentett adatok helyességének megállapítása céljából a bejelentésre kötelezettek készleteit és raktárait megvizsgálni.

II. Készletek árusítása 1915. évi december hó 25. napjáig.**6. §.**

Az 1915. évi november hó 1. napjától kezdve 1915. évi december hó 25. napjáig bezárólag a buza-, rozs-, kétszeres-, árpa és zabkészleteket, valamint az ilyen gabonaneműkből előállított liszt-készleteket csak a Haditörvény részvénytársaság és e társaság bizományosai vásárolhatják meg és ennél fogva e készleteket csak az ő részükre szabad elidegeníteni.

Ha a Haditörvény részvénytársaság vagy e társaság bizományosa az 1. bekezdés alapján megvett készletet az eladó hibáján kívül eső okból a szerződés megkötését követő harminc napon belül át nem veszi, az eladónak arra az időre, amelyen át a készlet az említett harminc napon túl az 1916. évi január hó 1. napja után még nála marad, az átvétel minden harminc nappal számított hónapra — a megkezdett hónapot is egészen számítva — métermázsánként örzési és gondozási díj címén 20 fillér jár.

Az 1915. évi december hó 25. napja után buza-, rozs-, kétszeres árpa- és zabkészleteket, valamint az ilyen gabonaneműkből előállított liszt-készleteket — a jelen §. utolsó bekezdésében meghatározott eset kivételével — sem eladott sem egyébkel elidegeníteni nem szabad. Ez a rendelkezés a készlet birtokosát nem gátolja abban, hogy a Hadi Törvény részvénytársaság vagy bizományosai részére 1915. évi december hó 25. napjáig és más vásárlásra jogosult részére 1915. évi november hó 1. napjáig eladott mennyiségeket a vevő részére kiszolgáltassa, de köteles azokat a mennyiségeket, amelyeket az 1-3 §. szerint bejelentett készletből nem közvetlenül a Hadi Törvény részvénytársaság részére szállított, amennyiben 100 métermázsát meghaladnak, a Hadi Törvény részvénytársaságnak haladéktalanul bejelenteni.

Azok, akik a 2072/1915. M. E. számú rendelet 6. §-a és 2986/1915. M. E. számú rendelet/19 §-a értelmében jogosítva voltak mások szükségletére gabonát vásárolni, az általuk bevásárolt gabonát és az ebből előállított lisztet azok részére, akinek szükségletére vásárlási jogot nyertek, tovább is árusíthatják.

III. A készleteknek közzük-ségleti célokra igénybevétele.**7. §.**

Mindazokat a buza-, rozs-, kétszeres-, árpa és zabkészleteket, valamint az ilyen gabonaneműkből előállított liszt-készleteket, amelyek a bejelentésre kötelezetteknek az 1915. évi december hó 26. napján még megvannak és amelyeket tulajdonosuk az 1915. évi november hó 1. napja előtt az e részben irányadó jogszabályok szerint vásárlásra jogosultaknak, a jelzett nap után pedig a jelen rendelet 6 §-a szerint a Hadi Törvény részvénytársaságnak vagy e társaság bizományosainak el nem adott, az 1915. évi december hó 26. napjával a jelen rendelet erejénél fogva az 1914. L. tc. 3 §-v értelmében közzük-ségleti célokra igénybe vetteknek (rekvizitálnak) kell tekinteni. Igénybe vett készletével a birtokos nem rendelkezhetik, hanem köteles azt megörizni és a 10 §-ban megjelölt hatóság utasítása szerint a Hadi törvény részvénytársaságnak átadni és erre a célra kijelölt legközelebbi vasúti vagy hajóállomásra szállítani.

A Hadi Törvény részvénytársaság az igénybevett készletekből köteles első sorban a megfelelő mennyiséget az illető törvényhatóság lakosságának, valamint azoknak az intézményeknek legelsőbb szükségletére, amely intézményeknek ellátását magára vállalta a hatóság illetőleg intézmény részére átutalni. Az igénybevétel nem terjed ki a készletnek arra a részére, amelyet a birtokos saját házi és gazdasági szükségletére a 2072/1915. M. E. és a 2468/1915. M. E. rendeletek értelmében felhasználhat.

Nem terjed ki az igénybevétel a készletnek arra a részére sem, amelyet a termelő 1915. évi terméséből saját mezőgazdasági szeszölő üzemében és más üzemében és e részben kiadott rendeletek értelmében felhasználhat, vagy elfogadhat.

8. §.

Ha a termelőnek 1915. évi dec. hó 26. napján meglévő készlete egészen vagy részben még nincs kicsempélve, köteles azt mielőbb kicsempélni. Azokra a célokra, amelyekre készletét a 7 § értelmében maga felhasználhatja, vagy feldolgozhatja, elsősorban csak a még ki nem cséplott készletet tarthatja vissza.

9. §.

A 7 §. értelmében közzük-ségleti célokra igénybe vett készletekért az illető intézményekre néve az átvétel időpontjában érvényben álló hatóságilag megállapított legmagasabb áránál 4 koronával alacsonyabb térítést fog fizetni.

A térítés az annak a kijelölt állomásra történő szállításkor fizetendő. Az igénybe vett készleteknek az igénybevételől az átvétel

időpontjáig való őrzéséért. térítés nem jár.

Térítésül a hatóságilag megállapított legmagasabb árak csak abban az esetben jár, ha a törvényhatóság első tisztviselője megállapítja azt, hogy a cséplés 1915. évi december hó 26. napjáig elháríthatatlan akadályok miatt maradt el, valamint akkor is, ha a termelő a gabona, illetőleg liszt-készletét, amennyiben 10 p. meghalad, 1915. évi december hó 25. napjáig bezárólag írásban vagy szóval a Hadi Törvény részvénytársaságnak akár közvetlenül, akár a polgármester útján megvételre felajánlotta, vagy amennyiben a készlet 100 q.-nál kisebb, azt megvételre ugyanugy felajánlotta, vagy legalább is az 1 §. értelmében történt bejelentés alkalmával feleslegként bejelentette. A megtörtént felajánlásról a Hadi Törvény részvénytársaság, illetőleg községi előjáróság (városi polgármester) köteles a félnek elismervényt kiszolgáltatni.

Ha az előbbi bekezdés értelmében megvételre önként felajánlott illetőleg feleslegként bejelentett készlet a termelő hibáján kívül eső okból a felajánlás időpontjától, illetőleg a csupán bejelentett készlet tekintetében 1915. évi dec. hó 25. napjáig számított harminc napon belül át nem vették, a készlet birtokosának az említett harminc napon túl az 1916. évi január hó 1. napja után az átvételig terjedő időre örzési és gondozási díj címén minden harminc nappal számított hónapra métermázsánként 20 fillér térítés jár.

10. §.

A 7-9 §-ok alapján felmerülő ügyekben kis- és nagyközségekben a főszolgabíró, a rendezett tanácsú és a törvényhatósági joggal felruházott városokban és kerületében a polgármester/Budapesti székesfehérvárosban a tanács jár el.

Az átengedési kötelezettség felől vita vagy panasz esetében az 1914. L. tc. 7 §-s szerint a belügyminiszter határoz.

IV. Hüvelyesek bejelentése, árusítása és közzük-ségleti célokra igénybevétele.**11. §.**

A jelen rendeletnek előző §-aiban foglalt összes rendelkezések kiterjednek a hüvelyesekre (bab, borsó és lencse) is az alábbiakban megállapított eltérésekkel:

1. hüvelyesekből való készletét csak az köteles bejelenteni, akinek — akár egy, akár több helyen levő — összes készlete 30 kg-ot meghalad;

2. a hüvelyesekből saját házi és gazdasági szükséglete címén visszatartható mennyiséget az összes körülmények figyelembe vételével az igénybevétel tárgyában eljáró hatóság állapítja meg;

3. hüvelyesek 1915. évi november hó 1-től kezdődőleg 1915. évi december hó 25. napjáig nyílt piacon a közvetlen fogyasztás céljaira, valamint oly helybeli kereskedő részére árusítani, aki a hüvelyeseknek helyben kicsinyben való árusításával foglalkozik;

4. a kereskedők úgy meglévő, mint a 3. pont alapján vásárolt hüvelyes-készleteit a Hadi Törvény részvénytársaságon kívül kizárólag csak a helybeli fogyasztók részére kicsinyben árusíthatják.

V. Büntető és életbeléptető rendelkezések.

12. §.

Kihágást követ el és az 1914. L. t. s. 9. § a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az,

1. aki készletét a jelen rendelet ellenére a hatóságnak be nem jelenti, a készletet be nem jelenti, a készletet elrejtvi vagy eltitkolja, avagy a jelen rendelet ellenére meghusitja;

2. aki az 1915. évi november hó 1. napjával kezdődő és bezárólag 1915. évi december hó 25. napjáig terjedő időben a jelen rendeletben megjelölt cikket a jelen rendelet megszegésével vagy jogalomba vagy szerez meg;

3. aki olyan ügyletei közötti, melyről tudja, hogy a jelen rendelet rendelkezéseibe ütközik;

4. aki a Hadi Termény-részvényszerűsághoz a 6. § utolsó-előtti bekezdése értelmében tendő bejelentést elmulasztja;

5. aki a 7. § szerint közszükségleti célokra igénybevett (rekvizit) készletet a jelen rendelet ellenére felhasználja, feldolgozza vagy azzal a jelen rendelet ellenére egyébként rendelkezik.

Arra a készletre nézve, amelynek tekintetében a jelen §-ba ütköző kihágást elkövettek, a rendőri büntető eljárás során a törvény értelmében elkövetségek van helye. A rendőri büntető eljárás során elkövetségek készlet értékének egy ötöde a feljelentőt illeti; többi része a felmerült költségek levonásával a rokkant katonák segélyalapja javára fordíttatik.

A jelen rendeletbe ütköző kihágások miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, a székesfehérvári állami rendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

Horvát-Szlovonországekban e kihágás miatt az ottani jogszabályok szerint erre hivatott hatóságok járnak el.

13. §.

Ezt a rendeletet a közönséget érdeklő részében minden községben (városban) haladéktalanul és azonnalként az 1915. évi november hó 20—23. napja közötti időben, ugyancsak az 1915. évi december hó 20—23. napja közötti időben újból is, a helyben szokásos módon közhírré kell tenni.

14. §.

Ez a rendelet 1915. évi november hó 1. napján lép életbe. Ez utóbbi nappal a 2072. 1815. M. E. számú rendeletnek a jelen rendelettel ellenkező rendelkezései hatályukat veszítik.

A jelen rendeletnek hatálya, amennyiben a magyar szent korona országainak egész területén hatályos törvényben szabályozott jogviszonyokra vonatkozik, Horvát-Szlovonországekra is kiterjed.

A Horvát-Szlovonországekra kiterjedő rendelkezéseket, amennyiben végrehajtásuk nem a központi kormányt illeti, ott a bán hajítja végre.

Budapest, 1915. okt. 29. napján.

Gróf Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.

APRÓHIRDETÉSEK.

Szántóföld 2 hold 772 □ öl Antal József dűlőben azonnal bérebe adandó hat évre trágázásra; Felvilágosítást ad Bruzsáné Deák Ferenc-utca 8.

Eladó — jutányos áron — két használt keltetőgép, egyik Cyphers-féle egyszerre 200 tojás kikeltésére, a másik Mücke féle 120 tojás kikeltésre alkalmas. Mindkét gép csekély javításra szorul. További felvilágosítást a szerkesztőség ad.

URANIA-SZINHÁZ

Petőfi-utca és Szent István-utca sarkán.

HÉTFŐN

november hó 22-én

KEDDEN

november hó 23-án

Gróf KINSKY NÉ

PÁLMAY

ILKA FILMJE:

PRIMADONNA

A prólogust írta: Somlyó Zoltán.

A filmen előforduló zenés számokat szerezték Harsányi Zsolt verseire gr. Forgách Béla és Zerkovitz Béla.

A prólogust szavalja, a dalokat énekeli: PÁLMAY ILKA

SZEMÉLYESEN

Előadások kezdete fél 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 5 személyre 8 korona. Erkélyülés 2 K. Földszinti ülőhelyek fordítottak. 1—10 sorig 1:50 K. 10—20 sorig 1 K.

LEGDIVATOSABB

lányka és női filz és tollak, virágok és bársony kalapformák. | mindennemű díszek.

Nagy választék szőrmegarnitúrákban.

Bőrcomode és sárcipők. Katonai felszerelés kapható

Kováts Antalnál Székesfehérvár. Varosháztér. —

Katonáknak:

meleg-alsók, kötött mellény és swaetter, keztyű, lábakpaca, haskötő, hősapka, csuklomelegítő és egyéb szükséges felszerelés.

Ugyancsak nagyválaszték

villany-zseblámpák ből

höz a jó villany-elemek jutányosan szerezhetők be

Gerendai Gyula

rövidáru és fehérnemű üzletében, Székesfehérvár Kossuth-utca 4. Jó családból való ügyes fiúk tanulóknak fizetéssel felvétetnek.

Nyomt. az Egházmegyei Könyvnyomda Székesfehérvárott.

Lapárusítók utcai eladásra jó fizetéssel felvétetnek. — Mint mellékfoglalkozás fizethető.

Friss fejős és ellős tehének eladók. Paulovits tanyán Százszret.

Gyári munkások felvétetnek a villanytelepen.

2 szobás lakas február 1-re kiadó Szechenyi-utca 2. szám alatt. Bővebbet Simon György fűszerkereskedőnél.

4 szobás lakas fürdőszobával és nagy üdizhelyiség Kossuth-utca 4. szám alatt azonnal kiadó. Budai utca 28. sz. ház könyvt. fizetési feltételekkel azonnal eladó. Bővebbet Kossuth-utca 4.

Telefon 233. — Tefon 233.

Szombaton és vasárnap, november hó 20 és 21-én Rita Szachetto főszereplésével

CIMZETES FÉRI,

(vagy csintalan leány.) Femenális vígjáték 3 részben.

ÁRVÁCSKA. Megható dráma 2 felvonásban.

Nagyszabású pótműsor.

Az Uránia ezenül minden szombaton 3 előadást tart 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 4 előadást 3, 5, 7 és 9 kor.

RENDES HELYÁRAK.

AMERIKAI HENGERGÉPEN előállított

ELSŐRENDŰ

MŰLÉP

KILOJA 6:50 K

Kapható: POLLERMANN méhészetiében, Székesfehérvár Pálya-utca 28.

Általános Bank és Takarékpénztár r. t. Székesfehérvár, Nádor-utca.

Betéteket elfogad előnyös kamatozás mellett.

Váltókat leszámítol.

Értékpapirokat vesz és elad. Sorsjegyeket csekély foglaló befizetése mellett elad s a hátralék tetszés szerinti összegben törleszthető.

Kisorsolt sorjegyeket és szelvényeket bevált.

Külföldi pénzemeket vesz és elad.

Tőzsdei megbízásokat pontosan teljesít.